

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 การดำเนินการวิจัย
- 5.3 สรุปผลการวิจัย
- 5.4 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.5 ข้อเสนอทั่วไป
- 5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินและศึกษาปัญหาในการดำเนินงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2536 ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

5.2 การดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 297 โรงเรียน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ ตอนที่ 2 เป็นแบบ

ประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษา และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง เท่ากับ 0.94 สำหรับตอนที่ 2 ใช้แบบประเมินที่สร้างขึ้นโดยกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด นำหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือเก็บข้อมูล จากผู้อำนวยการการประถมศึกษา ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 24 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ เข้าร่วมประชุมชี้แจง ขอความร่วมมือในที่ประชุมหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พร้อมกับส่งแบบสำรวจถึงผู้บริหารโรงเรียน และผู้วิจัยไปสำรวจด้วยตนเอง จำนวน 25 โรงเรียน โดยสุ่มอำเภอละ 1 โรงเรียน คัดเลือกข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 268 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.24

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 แบบประเมินมาตรฐานโรงเรียน วิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ แล้วนำมาหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนตอนที่ 3 สอบถามสภาพปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จ

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 สรุปผลการวิจัยได้ 2 ประการ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1) การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 46.64 ไม่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 53.36 จำแนกตามภารกิจงาน 6 งาน พบว่า งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนผ่านเกณฑ์มากที่สุด ร้อยละ 92.54 งานธุรการและการเงิน ร้อยละ 90.67 งานกิจการนักเรียน ร้อยละ 90.30 งานบุคลากร ร้อยละ 79.85 งานอาคารสถานที่ ร้อยละ 73.13 และงานวิชาการผ่านเกณฑ์ในลำดับต่ำสุด ร้อยละ 66.79 จำแนกตามมาตรฐาน 17 มาตรฐาน พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผ่านเกณฑ์ในแต่ละมาตรฐานอยู่ในเปอร์เซ็นต์สูง แต่ไม่มีมาตรฐานใดเลยที่โรงเรียนทั้งหมดผ่าน โดยผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 90.00 ขึ้นไป มีจำนวน 12 มาตรฐาน ผ่านร้อยละ 80.00-90.00 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ผ่านเกณฑ์ในลำดับต่ำสุด มีจำนวน 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 8 ร้อยละ 79.10 มาตรฐานที่ 1 ร้อยละ 76.12 และมาตรฐานที่ 14 ร้อยละ 74.63

2) สภาพปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา บนปัจจัยการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ และด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" จำแนกรายได้พบว่า ด้านงบประมาณมีปัญหอยู่ในระดับ "มาก" ส่วนอีก 3 ด้าน อยู่ในระดับ "ปานกลาง" เรียงตามลำดับ คือ ด้านวัสดุ ด้านบุคลากร และด้านการจัดการ

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏว่าโรงเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 46.64 ซึ่งหมายถึงมีจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่มีระดับคุณภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในระดับเป็นที่

น่าพอใจ โดยผ่านเกณฑ์ทั้ง 17 มาตรฐาน 43 ตัวบ่งชี้ ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป ทุกตัวบ่งชี้ 46.64% หรือยังมีอีก 53.36% ที่ยังมีระดับคุณภาพการดำเนินงานของ โรงเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญที่สุด ถือเป็นงานหลักที่ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องให้ความสนใจเป็นลำดับแรก แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า งานวิชาการผ่าน เกณฑ์น้อยที่สุด เป็นลำดับสุดท้ายในบรรดางาน 6 งาน คือ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 66.79 ซึ่งหมายถึงมีจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีระดับคุณภาพด้าน วิชาการเป็นที่น่าสนใจ 66.79% และมาตรฐานในงานวิชาการที่โรงเรียนผ่าน เกณฑ์น้อยที่สุด ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้อง กับโรงเรียนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาแล้วสาเหตุน่าจะเกิดจากโรงเรียนขนาดใหญ่ บางส่วนได้รับการคัดเลือกให้เปิดขยายโอกาสทางการศึกษา จึงยังมีปัญหาใน เรื่องการดำเนินงานในด้านต่างๆ มีการขยายงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ ในด้านสภาพปัญหาการดำเนินงาน ซึ่งพบว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณอยู่ ในระดับ "มาก" และอีก 3 ด้าน คือ ด้านวัสดุ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการ จัดการ มีปัญหาอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ตามลำดับ อีกประการหนึ่งที่ทำให้ มาตรฐานทางด้านวิชาการผ่านน้อยที่สุด และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันคือ การที่ โรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ในมาตรฐานที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรได้สอดคล้อง กับโรงเรียนท้องถิ่นนั้น เป็นความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่หน่วยงานใน ระดับต่างๆ ให้ความสนใจจัดอบรมด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาเป็นลำดับ นอกจากสองประการแล้วนั้น อาจเกิดการที่ผู้บริหารให้ความสนใจในงานวิชาการ น้อย ดังงานวิจัยของ พิพัฒน์ ภักทรพงศ์สินธุ์ (2535) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติ งานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ปฏิบัติงานวิชาการเป็นลำดับต่ำสุด ในบรรดา งาน 6 งาน และ คงสี สันทอง (2536) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรม

บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในงานวิชาการเป็นลำดับที่ สุดท้ายเช่นเดียวกัน สำหรับงานด้านอื่นๆ ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์อยู่ในระดับสูง แต่ก็ยัง ไม่มีงานใด หรือมาตรฐานใดๆ ที่โรงเรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ ดังผลการวิจัย คือ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผ่านเกณฑ์มากที่สุด ร้อยละ 92.54 งานธุรการและการเงิน ร้อยละ 90.67 งานกิจการนักเรียน ร้อยละ 90.30 งานบุคลากร ร้อยละ 79.85 งานอาคารสถานที่ ร้อยละ 73.13 และงาน วิชาการ ร้อยละ 66.79 ตามลำดับ และผลการประเมินรายมาตรฐาน ซึ่งพบว่า เปอร์เซ็นต์การผ่านเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์แต่ละเกณฑ์ ในจำนวน 17 มาตรฐาน ร้อยละ 80.00 ขึ้นไป มี 3 มาตรฐานที่ผ่านเกณฑ์ ต่ำกว่าร้อยละ 80.00 และอยู่ในสามลำดับต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 8 โรงเรียน มีบุคลากรเพียงพอ โดยจัดให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งหมายถึงโรงเรียน มีบุคลากรตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด โรงเรียนจัดบุคลากรได้ครบตามภารกิจ บุคลากรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานได้ตรงตามวุฒิ ประสบการณ์ และความถนัด มาตรฐานที่ 8 มีจำนวนโรงเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 79.10 หรือยังมีจำนวน โรงเรียนอีก 20.90% ที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้อาจจะเกิดจากการที่รัฐมีนโยบาย ลดจำนวนข้าราชการและโรงเรียนไม่สามารถคัดเลือก หรือสรรหาบุคลากรเอง ได้ การรับย้ายไม่สามารถกำหนดวุฒิ กำหนดความถนัด ตามความต้องการของ โรงเรียนได้ ถ้าผลการวิจัยของ สิทธิ ลีวเวหา (2533) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า การ บริหารงานบุคลากรในโรงเรียน ในด้านการจัดหา โรงเรียนไม่มีโอกาสสรรหา และคัดเลือกครู ครูใหม่ที่ได้มาเป็นครูที่ผ่านมาจากที่อื่นเป็นส่วนใหญ่ และไม่ตรง ตามความต้องการของโรงเรียน มาตรฐานที่ผ่านเกณฑ์น้อยในลำดับรองลงมา คือ มาตรฐานที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับโรงเรียนท้องถิ่น สำหรับมาตรฐานที่ได้อภิปรายไว้ในช่วงต้นๆ แล้ว และมาตรฐานที่ต่ำสุดในบรรดา

17 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 14 โรงเรียนวางแผนและจัดให้มีอาคารสถานที่อย่างเพียงพอเหมาะสม ซึ่งหมายถึงมีอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณเพียงพอหรือมีการแก้ปัญหาการขาดแคลนได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนมีแผนการจัดสร้างและรื้อถอนอาคารเรียนพร้อมมีแผนผังโรงเรียนที่เหมาะสม มาตรฐานที่ 14 นี้ โรงเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 74.63 หรือยังมีโรงเรียนอีก 25.37% ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้จะเกิดจากปัญหาในเรื่องงบประมาณ และสภาพการณ์ที่โรงเรียนมีการเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับมัธยม ซึ่งต้องมีความต้องการด้านอาคารสถานที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น งบประมาณที่รัฐจัดสรรก็ไม่เพียงพอ และล่าช้า ไม่ทันกับความต้องการ ทำให้ผู้บริหารต้องหันมาบริหารงานด้านอาคารสถานที่มากขึ้น ดังผลงานวิจัยของ ประพันธ์ แนนอุดร (2535) ได้ทำการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ซึ่งบริหารโรงเรียน พบว่า มีพฤติกรรมการบริหารงานด้านอาคารสถานที่อยู่ในลำดับแรก และ คงสี สันทอง (2536) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สรุปผลว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก และเป็นลำดับแรกในบรรดางาน 6 งาน

ด้านปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา บนพื้นฐานแห่งปัจจัยการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ และด้านการจัดการ ซึ่งพบว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณในระดับ "มาก" ด้านวัสดุ ด้านบุคลากร และด้านการจัดการ อยู่ในระดับ "ปานกลาง" สำหรับด้านงบประมาณ น่าจะเกิดจากการที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกิดจากความต้องการความพร้อม และความสมบูรณ์ในด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ ค่าตอบแทนและใช้สอย ซึ่งจัดสรรไม่ถึงโรงเรียนเพียงพอ การรจัดสรรล่าช้า ไม่ทันเวลาที่ต้องการใช้ ค่าสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ งบประมาณในการซ่อมแซมอาคารสถานที่ และครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนกำลังเผชิญอยู่ ถึงแม้จะเป็น

โรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งน่าจะมีความพร้อมกว่าโรงเรียนขนาดอื่นๆ แต่ก็ยังประสบปัญหาด้านนี้ไม่น้อย ดังจะเห็นได้จากที่โรงเรียนจำนวนมากยังต้องจัดหาทุนนอกเหนือจากงบประมาณที่จัดสรรให้ เช่น มีการจัดผ้าป่าการศึกษา ขอรับบริจาคจากองค์กรเอกชน จากผู้มีจิตศรัทธา ดังนั้นปัญหาด้านงบประมาณจึงเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ด้านวัสดุ ก็คงยังเป็นปัญหาความไม่เพียงพอและที่สำคัญคือมีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาในเรื่องวัสดุที่ได้รับจัดสรรไม่มีคุณภาพ ปัญหาด้านบุคลากรที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาด้านค่าตอบแทน และสวัสดิการ ซึ่งมีความเห็นว่า ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ ปัญหาอัตรากำลังไม่ครบตามเกณฑ์ การขาดแคลนวิทยากรภายนอก ด้านการจัดการเป็นด้านที่มีปัญหาอยู่ในลำดับต่ำสุด มีปัญหาอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ที่มีปัญหาอยู่ในลำดับแรกๆ ของด้านนี้ คือ บุคลากรและเวลาไม่เพียงพอต่อการจัดควบคุม กำกับติดตามและนิเทศงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ นอกจากนั้นยังมีปัญหาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน คือ การวางแผน การปฏิบัติงาน การประสานงาน การติดตามและสนับสนุนแผน การปฏิบัติงานไม่ยึดแผนงาน การกำหนดขอบข่ายงาน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน ไม่ตรงตามความรู้ความสามารถ การรายงานผล การติดต่อสื่อ และการจัดระบบข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

นอกจากผลการวิจัยดังกล่าว เกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาสภาพปัญหา ปรากฏว่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม 1.20 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีสภาพปัญหาที่แตกต่างกันในโรงเรียนขนาดเดียวกัน ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรปรับปรุงการสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ในโรงเรียน มีความพร้อมที่ใกล้เคียงกัน

5.5 ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยในการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน และการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนดำเนินงานผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 46.64 หรือยังมีอีกร้อยละ 53.36 ที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งถือว่ามีความเกินกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั้งหมด ดังนั้นเห็นควรที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เริ่มจากโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นผู้กำหนดมาตรฐานดังกล่าวนี้ จะต้องให้ความสนใจสนับสนุนให้โรงเรียนมีการดำเนินงานให้เข้าสู่มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) การพิจารณาผลการวิจัยรายด้าน พบว่า งานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของผู้บริหารโรงเรียน ผ่านเกณฑ์ในลำดับต่ำสุด ร้อยละ 66.79 ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรที่จะให้ความสนใจในการบริหารทางวิชาการ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องจะต้องหาวิธีส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานทางด้านวิชาการมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3) ผลการวิจัยพิจารณารายข้อแต่ละมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 8 มาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 14 โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 8 จะต้องอาศัยผู้มีอำนาจสั่งการในการจัดบุคลากรให้เพียงพอ อีกทั้งนโยบายการเกลี้ยอัตรากำลัง ควรจะต้องดำเนินการให้มีผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น ส่วนมาตรฐานที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับโรงเรียนท้องถิ่น ซึ่งระยะนี้มีการจัดอบรมคงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป และมาตรฐานที่ผ่านน้อยที่สุด คือ มาตรฐานที่ 14 โดยผ่านร้อยละ 74.63 ซึ่งเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดให้มีอาคารสถานที่อย่างเพียงพอเหมาะสม ผู้เกี่ยวข้องในการจัดสรรงบประมาณทุกระดับควรให้ความช่วยเหลือ ให้ทันต่อการเปิดขยายโอกาสทางการศึกษา อันจำเป็นต้องมีอาคารสถานที่อย่างเพียงพอ

4) จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" พิจารณารายด้าน มีด้านงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก" อีกสามด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ และด้านการจัดการ มีปัญหาอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ แต่ละด้านดังนี้

(1) ด้านบุคลากร ควรมีการสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ค่าตอบแทนและปรับปรุงให้ทันต่อค่าครองชีพ สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่การงานรับผิดชอบ ปัญหาการขาดแคลนวิทยากรภายนอก อาจจะต้องหาวิธีอื่นมาแก้ไข เช่น การจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นสำหรับโรงเรียนที่ขาดแคลน และปัญหาอัตราค่าจ้างบุคลากร เป็นปัญหาที่มีการกล่าวถึงในขณะนี้ และกำลังแก้ไขอยู่ ผู้มีอำนาจดำเนินการคงจะต้องดำเนินการต่อไป ในการลดช่องว่างด้านอัตราค่าจ้างแต่ละโรงเรียนให้อยู่ในสภาพเพียงพอเท่าเทียมกัน ซึ่งที่กำลังกระทำอยู่ในปัจจุบัน คือ การเกลี้ยอัตราค่าจ้างคงจะต้องให้เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่านี้

(2) ด้านงบประมาณ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับ "มาก" รัฐและกระทรวงศึกษาธิการ คงจะต้องเพิ่มความสนใจและจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว

(3) ด้านวัสดุ มีสองปัญหาที่มีอยู่ในระดับ "มาก" คือ วัสดุครุภัณฑ์จัดส่งไม่เพียงพอ และวัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับจัดสรรไม่มีคุณภาพ ซึ่งในสภาพเป็นจริงของโรงเรียนประถมศึกษา การแก้ไขคงจะต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในระดับสูง ที่จะต้องป้องกันการผูกขาดสินค้า การกำหนดสเปค การกำหนดราคาให้เหมาะสม ให้ได้วัสดุที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

(4) ด้านการจัดการ ด้านนี้จัดอยู่ในลำดับปัญหาต่ำสุด อยู่ในระดับ "ปานกลาง" ดังนั้นจึงไม่มีข้อเสนอแนะสำคัญในด้านนี้ แต่จะขอแนะนำปัญหาที่อยู่ในลำดับแรกๆ ของด้านนี้ คือ เกี่ยวกับบุคลากร และเวลาไม่เพียงพอต่อการควบคุม กำกับ ติดตามนิเทศงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่เป็นระบบ ซึ่งปัญหาสองข้อนี้ ผู้บริหารสามารถแก้ไขเองได้โดยจะต้องมีการวางแผนบริหารคน และเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด หรือกล่าวง่ายๆ ว่า ต้องทำงานแข่งกับ

เวลา เป็นสภาวะที่กำลังเผชิญอยู่ในโลกยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะต่างๆ ผู้วิจัยหวังว่าคงเป็นประโยชน์สำหรับผู้ศึกษาค้นคว้า และสนใจที่จะพัฒนางานทางการศึกษาอย่างแท้จริง ด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ต่อวงการ ศึกษาไทย

5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ประเมินผลการดำเนินงานของตนเอง และตอบแบบสำรวจที่ผู้วิจัยจัดส่งให้ ซึ่งอาจมีบางส่วนที่จะประเมินเข้าข้างตนเอง ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนบ้าง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป อาจจะใช้ วิธีการเก็บข้อมูลโดยวิธีอื่นๆ เช่น การประเมินโดยศึกษานิเทศก์ ออกสำรวจ ตรวจสอบ แล้วนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน

2) การวิจัยในครั้งนี กำหนดเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะมีการวิจัยในขนาดอื่นๆ ด้วย

3) การวิจัยครั้งนี้ กำหนดเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการวิจัยในจังหวัด อื่นๆ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานเช่นเดียวกัน

4) จากการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการ ผ่านเกณฑ์น้อยที่สุด ในการวิจัยครั้งต่อไปน่าจะนำประเด็นนี้ไปทำการศึกษาอย่าง ลึกซึ้งถึงสาเหตุต่างๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

5) ผลการศึกษาปัญหาพบว่า โรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณเป็นลำดับ แรก และอยู่ในระดับ "มาก" น่าจะมีการศึกษาวิจัยด้านนี้โดยเฉพาะอีกครั้งหนึ่ง